

آمار هفتگی فروش و تماشاگران نمایش های تالارهای چهارسو، قشقای، سایه و کارگاه نمایش مجموعه تئاتر شهر تا پایان روز جمعه ۱۴ مهرماه ۱۴۰۲ اعلام شد. نمایش «هیدن» (پنهان) به کارگردانی کوروش شاهونه که سری دوم اجرای خود را از روز ۲۷ شهریور در تالار قشقای با ظرفیت ۹۶ نفر و قیمت بلیت ۱۵۰ هزار تومان آغاز کرده، با ۸۳ (۳۴ اجرا در این سری و ۴۹ اجرا از قبل) اجرا توانسته ۷۷۳۴ تماشاگر

«هیدن» یک میلیاردی شد

رضا افشنه گروه فرهنگ و هنر

هستم کارشناسی ارشد کارگردانی دانشگاه هنر، از سال ۸۴ تئاتر را شروع کردم و هم لیسانس هم فوق لیسانس تئاتر خواندم... از بچه های تئاتر دانشگاهی ایران بودم که در دوره های مختلف در تئاتر دانشگاهی، تئاتر تجربه و جشنواره فجر کار داشتم. یک گروهی از بچه های دانشگاهی هستیم به اسم سیزده نود و کارهای قبلی گروه هم از این قرار است: هملت شکسپیر، بزنده تدیس بهترین کارگردانی، آدم آدم است؛ منتخب حضور در بخش بین الملل تئاتر دانشگاهی، خون به پا خواهد شد، ترازدین اجباری، لیر شاه شکسپیر و... سابقه حضور در جشنواره ماه، اسانی، دفاع مقدس و فجر را در سال ۹۴ به عنوان گاهی بازیگر و بیشتر کارگردان داشتم. نمایش آوینیون درباره گروه تئاتری است که قرار است پس از طی مراحل تمرینی سخت به جشنواره آوینیون فرانسه برود تانمایش «مکبث» شکسپیر را در آنجا اجرا کنند اما در این مسیر دچار چالش هایی می شوند. این نمایش درباره شکل دادن به مفهوم اجرا در تئاتر است که با بازی عبدالحمید گودرزی، امیر جوشقای، ملیحه بقایی و سعید عساکره این روزها در تالار سایه روی صحنه می رود.

فکر آوینیون از کجا آمده است؟

حقیقتا ما همیشه وقتی دورهم به عنوان گروه جمع می شویم در مورد ضرورت تئاتر و کارکردش و نسبتش با انسان و جامعه گپ می زنیم. توی همین گپ وگفت ها بود که به این فکر می کردم واقعا کجا و چه زمانی به معنی واقعی کلمه اجرا (به مفهوم مواجهه) و ایده ای که بروک از آن حرف می زند، شکل می گیرد. در این میان یادم هست که امیررضا کوهستانی عزیز برای بار سوم به آوینیون رفت و من مدت ها به این فکر کردم که آن چه اتفاقی را رقم می زند که تقریبا هیچ عنصر خاصی در یک فضای مینیمال می تواند یک مواجهه را شکل بدهد؛ یک کیفیتی که یا در جایی دارد که میان واقعیت، یا حقیقت است... ایده از همین افکار شکل گرفت. مفهوم اجرا برای ما مسأله شد؛ مسأله ای شبیه آن چیزی که بروک از آن به عنوان خاطره یاد می کند که ظاهر ا در آفریقا با فاصله از قبایل بدوی تمرین می کرده و یک روز انکار آن افراد بدوی در حین تمرین آنها که تولید آوا بوده، به آنها و گروه شان نزدیک می شوند و تولید آوا ی مشترک می کنند؛ برای من تلاش برای رسیدن به لحظه ای که تماشاگر دلش بخواهد مثل

(۴۵۸۶ تماشاگر از اجرای اول و ۳۱۴۸ از اجرای دوم) با احتساب ارائه بلیت تمام بها، نیم بها، تخفیف دار و مهمان) جلب کند و به فروشی معادل ۹۲۲ میلیون و ۶۸۵ هزار تومان (۵۱۰ میلیون و ۱۸۵ هزار تومان از اجرای اول و ۴۱۲ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان از اجرای دوم تا جمعه ۱۴ مهر) دست پیدا کند و به اجرای خود پایان دهد. نمایش «سوسمار» به کارگردانی رحمت امینی نیز که از ۶ شهریور اجرای خود را در تالار چهارسو با ظرفیت ۱۲۲ نفر و

گفت وگو با حسن معینی، نویسنده و کارگردان نمایش «آوینیون»

یورش به ناشناخته ها

صحنه آخر مراسم زار، آن آوای (العب) را تکرار کند، مسأله بود.

۱ با توجه به مکبث زار ابراهیم پشت کوهی، این تشابه استفاده از مکبث و آیین زار برای شما چقدر تصادفی است؟

این اجرا هیچ نسبتی با مکبث زار پشت کوهی ندارد. این اجرا در مورد تلاش برای شکل دادن به مفهوم اجراست. چطور می شود واقعی بود و فاصله مخاطب و اجرا گریه کمترین حد برسد. منظور فاصله فیزیکی نیست بلکه اتمسفری که احساس مشارکت بدهد. **۲ خلق وضعیت چقدر در متن و چقدر در تمرین محقق شد؟** یک ایده کلی بود که قرار است یک گروه به آوینیون بروند اما نه با یک اجرای معمولی، بلکه با جرابی که ایرانیزه شده باشد و تنها در صحنه بلکه در تمام فضا شکل بگیرد. این ایده کلی کم کم در دل تمرین بسط پیدا کرد. چیزی که حدود چهار سال طول کشید.

۳ پژوهش درباره زار به چه شکلی به کارتان پیوست شد؟

یک بخشی از این پژوهش، به صورت کتاب و مقاله بود و بخش دیگر پژوهش میدانی، حتی مادر یکی از بازیگران که ماما زار بود با ما همراه بود... پژوهش نه فقط در بخش موسیقی زار، بلکه در مورد آیین های ایران و آفریقا هم انجام شد... مفصلا مستندا دیده شد و با بابا زارها و ماما زارها ارتباط گرفتیم. به علاوه این که سعید عساکره یک عرب بود و امیر جوشقای هم بزرگ شده جنوب و آگاه به آیین های جنوبی و فرهنگ عامه و فولکلور جنوب. گروه موسیقی هم دائما در حال پژوهش و تولید بود و من تمام تلاشم بر تاتریکال کردن این آیین ها بانمایشی که از فضای مدرن بهره ببرد. فرم زار را با فرم کاراکترهای «ویدویوله ویدویله» اثر جهانی تادئوش کانتور سعی کردم به نوعی ترکیب کنم و آن گردن های شکسته از نمایشی کلاس مردگان و ترکیبش با زار جنوب می آید...

۴ بازیگران چگونه گزینش و برای نقش ها آماده شده اند؟

یک دور با بازیگران دیگری تمرین کردم و دیدم کیفیتی که به عنوان کارگردان دنبالش می کردم با آنها حاصل نشد. بعد شش ماه گروه جدید اضافه شدند چون در تمام طول مدت همیشه تاکید داشتیم که ما قرار است بازی نکنیم و من به عنوان سب به نوعی کارگردان، به نوعی

قیمت بلیت ۱۲۰ هزار تومان آغاز کرده بود با مجموع ۱۲۹ اجرا و ۲۷۴۳ تماشاگر و فروش معادل ۲۷۰ میلیون و ۷۸۰ هزار تومان به اجرای خود خاتمه داد. نمایش «در انتظار گودو» به کارگردانی مازیار لرستانی نیز که از ۳ مهر اجرای خود را در تالار چهارسو با ظرفیت ۱۳۲ نفر و قیمت بلیت ۱۲۰ هزار تومان آغاز کرده بود توانست با مجموع ۱۱۱ اجرا و ۱۰۹۲ تماشاگر به فروشی معادل ۸۶ میلیون و ۶۰ هزار تومان دست پیدا کند و به اجرای خود پایان دهد.

وارد شدن به خصوصی بازیگران خیلی رنگ و بوی واقعی دارد... به قول کیارستمی شاید واقعی واقعی نباشد اما حقیقی است.

۵ لباس ها انگار پیراژش ویژگی های ندارد و هر کس بنابر دلخواهش لباس تمرینی را به صحنه می آورد؟

طراح لباس این کار، طراح لباس شناخته شده ای است که با جزئیات تلاش بر انتخاب لباس کرده است؛ رنگ جوراب قرمز، پیراهن سفید و... در عین این که انگار لباس طراحی خاصی ندارد اما تک تک آنها با وسواس توسط یک طراح لباس حرفه ای با مشورت خود من انتخاب شده اند. جالب است که بگویم ما مفصلا یک بار لباس طراحی کردیم و دوختیم اما به این نتیجه رسیدیم که لباس دوخته و طراحی شده از تالیسم کار می کاهد. این اجرا برای همه ما ماندن یک فرد زنبیا بود که هرگونه آرایشش آن را از زیبایی طبیعی اش دور می کند. ما تلاشی بر زیبایی جعلی و بازتولید آن نداشتیم.

۶ اقبال نسبتا خوب از کارتان نتیجه چه زحمات و هدف گذاری هایی است؟

این اقبال حاصل همدلی و چهار سال تلاش گروهی بوده است و چیزی اتفاقی نیست... این گروه در دوره های قبل هم اجراهای پرفروغی در جشنواره ها داشته است. تدیس کارگردانی، کاندیدای بازیگری، حضور در فجر، حضور در بخش بین الملل تئاتر دانشگاهی و... حالا خدا را شکر تنها اتفاق مبارک جریان، رضایت بالای مخاطبان و منتقدان بوده و البته پرفروش ترین اجرای سال سالن سایه نیز بود.

۷ چقدر در این اجرا موفق شده اید خودتان را به عنوان گروه یابید و بتوانید برای آینده، مانیفست خلق کنید؟

تمام تلاش ما تمرین گروه بودن و مشارکت جمعی بوده است تا همیشه و دیگر این که ما هیچ مانیفست یا استیتمنت خاصی نداریم. ما به گروه بودن، نوجویی و تلاش برای یورش بردن به ناشناخته ادامه خواهیم داد.

۸ به نظر می رسد اتللو و حسادتش به دزد مونا و فکر واهی خیانت در این متن می توانست وضعیت این مثلث عاشقی را برای مان بهتر کند یا ترکیب آن با مکبث شاید بهتر بود برای آنچه در آوینیون اتفاق می افتد؛ این طور نیست؟

حقیقتا من مفصلا شکسپیر را همیشه کنکاش می کنم. ما در نمایش مان از میل به قدرت در هر چهار کاراکتر صحبت می کنیم و این اجرا منطبق با شکسپیر بود چون هر چهار نفر جاه طلبانه میل به قدرت دارند. برای ما خواست و میل به قدرت بیشتر برزگ بود. در نمایش ما همه یک مکبث درون دارند و هیچ کاراکتری از این جریان میران نیست.

تعظیم صحنه به آتیلا

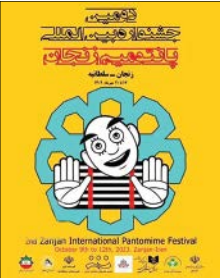
آتیلا پسپانی آخرین بار سال ۹۸ نمایش «قهوه قجری» را در سالن اصلی مجموعه تئاترشهر به صحنه برد اما پس از چند اجرا به دلیل شیوع ویروس کرونا ، اجرای خود را به زمان دیگری موکول کرد ولی بیماری سرطان به او مجال اجرای مجدد نمایش رانداد.

همزمان با برگزاری این هنرمند فقید، کارگردانان شش نمایش در حال اجرا در مجموعه تئاترشهر و در تالارهای چهارسو، قشقای، سایه و کارگاه نمایش و یک نمایشنامه خوانی در تالار مشاهیر، اجرای شان را به آتیلا پسپانی و تأثیر این هنرمند بر هنر تئاتر تقدیم کردند.

۵ مهمان خارجی جشنواره بین المللی پانتومیم زنگان

پنج اثر راه یافته از کشورهای تونس، ایتالیا، پاکستان، ترکیه و ژاپن به بخش بین الملل دومین جشنواره بین المللی پانتومیم زنگان معرفی شدند. «بی قصه خوزنیزی» به نویسندگی و کارگردانی عبدالرحمن شریف و صادق عبدانی با مدت زمان ۴۵ دقیقه، کاری از کمپانی تئاتر

یکپارچه از کشور تونس؛ نمایش «حیوانات دیوانه» به نویسندگی و کارگردانی آندره فدی با مدت زمان ۴۵ دقیقه، کاری از کمپانی دلفک دیوانه از کشور ایتالیا؛ نمایش «روشنی» به نویسندگی و کارگردانی آ.د. بلوچ با مدت زمان ۱۵ دقیقه، کاری از کمپانی تئاتر سنگت از کشور پاکستان؛ نمایش «در لحظه آخر»، به نویسندگی و کارگردانی اونور کایا با مدت زمان ۳۵ دقیقه، کاری از کمپانی تئاتر لار از کشور ترکیه؛ نمایش «تلفیق سه اثر؛ برتره، قدیمی، اپرای فضایی» به نویسندگی و کارگردانی هیرومی هوسوگاوا با مدت زمان ۳۵ دقیقه، کاری از کمپانی تئاتر هیرومی هوسوگاوا (رئیس موسسه مایم توکیو) از کشور ژاپن نمایش هایی است که در جشنواره بین المللی پانتومیم زنگان حضور دارند. دومین جشنواره بین المللی پانتومیم زنگان به دبیری ساسان قجر از ۱۷ تا ۲۰ مهر ۱۴۰۲ در زنگان برگزار خواهد شد.

«حسن کچل» در فرهنگسرای نیاوران

به مناسبت روز جهانی کودک نمایش موزیکال «حسن کچل» کاری از گروه هنری سپها به کارگردانی محمدامین کشانی اجراهای خود را در فضای باغ فرهنگسرای نیاوران آغاز کرد.

حسین حاجی پور، ابوالفضل شیخ میری، محمد صمدی، یانبد مبینی، مریم شفیع و احسان عیدی بازیگران این نمایش هستند. حسن کچل فردی تبل است که مادرش از او خسته می شود و تصمیم می گیرد او را از خانه بیرون کند تا سراغ کاری برود و ... همچنین پری زاخر به عنوان دستیار کارگردان، سارا شفیع(نور و صدا)، اکبر کشانی (سرپرست گروه)، لیلا مختاری و مرتضی جودکی (طراح صحنه)، پوریا پورمشحور (ساخت عروسک) و محمد آزادی (طراح پوستر) از دیگر عوامل هنری نمایش حسن کچل هستند. نمایش حسن کچل تا ۳۰ مهر ۱۴۰۲ همه روزه از ساعت ۱۷ در فضای باغ فرهنگسرای نیاوران اجرا می شود. در این نمایش، گروه هنری سپها تلاش دارد ضمن حفظ فضای نوستالژیک و سنتی حسن کچل، با اجرای این نمایش در فضایی جدید با تم خاص و موزیکال، لحظات شادی را برای کودکان به وجود آورد.

نقد

رسانا افشنه | گروه فرهنگ و هنر

نقدی بر نمایشی «هیدن»

کار کوروش شاهونه

خواب رامی را باید برای شی‌ی ...

«هیدن» به نویسندگی ریحانه رضی و کوروش شاهونه نوعی نمایش نشومدرن است که در اتکا با مولی مدیا و چندرسانه ای شدن بر آن است خودی نشان دهد و انسان را برمبنای ابزارهای امروزی تر و درعین حال بحران های پیش رویش بررسی کند. نشومدرن است چون بر تکنولوژی روز دنیا سوار است و آمده در یک وضعیت کاملا به روز شده مسائل حاد انسانی را بررسی کند.

کوروش شاهونه در بستری سپید که باید لبریز از پاکی ها و تماشایی ترین رویدادهای تاب انسانی باشد، گوشه ای از پلیدی های رفتاری انسان را در دل مغولیت های جسمانی بر ما آشکار می کند. این تناقض آشکار سپیدی نمایانگر چرک ها، دلالتی بنیادین بر یک نگاه کاملا نوین است که خلافاً مد آن نگاه ازلی و اسطوره ای بر آن است که بگوید تظاهرات زشتی ها را نشانه ای دیگر در جهان ما و در مدار تکنولوژی می داند که در خدمت و رفاه بشر باید باشد.

طراحی یاری بخش است که همه چیز در همه سو و حتی در پنهان ترین بخش ها نمایان شود و دوربین های مخفی گزاری می دهند به پزشکیار اوزرآنس که بر این خیانت صحنه نمی گذارد تا زن سر جایش بماند اما مرد را با کتک کاری تنبیه اساسی می کند و این همان چیزی است که تا حدی التیام بخش زخم های روحی و روانی بر همسر نابینانش باشد که متوجه این خیانت ها شده اما انگار دیگران رودربایستی دارند و نمی خواهند آرامش کذایی این زن برهم ریزد و فقط هشدارهایی به مرد می دهند که دست از این زشتی ها بردارد. لباس هم سیاه و سفید در نظر گرفته شده اما حالت انترازی به خود می گیرد و نشانگر یک نشانه خاص نیست و در دل تناقضات موجود دارد رد گم می کند و شاید این خود مغلیلی ظریف تر باشد که به ظاهر آدم ها نمی شود هرگز اتکا و باور کرد چون آدم ها در دل ابزارها به جای فرهنگ دی به دنبال نابودی می گردند و از سبتر حیاتی و انسانی خود دور شده اند و این گسست لجام گسیخته تهدید بزرگی برای همگان است.

بازی ها مبنای ضد رئالیستی دارد و در این فرم گرایی قرار است اغراق های وحشت زایی این مجادله و ترازدی را مستقر گرداند و وحشت را بر ما معلوم تر کند و ما با تکیه بر داده های غیرمعمول سردرگم شویم که چرا اینها غیرمتعارف عمل می کنند و سر از رفتارهای متناقض و گاهی گنگ درمی آورند و مقصود و منظور خود را گاهی پیچیده تر از حد معمول نمایان می سازند.

درعین حال از سوی دیگر، زن عواطف راستین دارد و با وفاداری اش دلالت بر تضادهای آشکاری می کند که می خواهد یک رابطه انسانی عاشقانه بین او و همسرش یابرجا بماند. یعنی زن در مقام یک انسان حقیقی از دورنمای ازلی تابیدت دارد خود را بر ما آشکار می کند. یعنی انسان اگر بخواهد همیشه یک شکل راستین بیشتر نخواهد داشت و هولناکی اش پیامد دور ماندن از چنین خاستگاه روشنی است. حمید رحیمی، بازیگر توانمندی است و هراسی ندارد که غیرمتعارف عمل کند و در پیچیدگی رفتارها گویای مطلبی منطقی باشد و توان بازیگری اش در این اجراست که شاکله نوپنش را بر ما رخ نمایي کند.

ریحانه رضی نیز در نقش ژان دارد تلاش زیبایی را بر ما آشکار می کند که ضمن نابینایی اش از روشنای دل برخوردار است و با گذشتن از خطای مرد از مدار معمول با بیرون می گذارد و با حسی برتر حاکم بر فضا خواهد شد.

اما در نهایت صداها بیش از حد است و گاهی گوشخراش می نماید و گاهی آن تصویر پشت پرده بیش از حد در سکون و سکوت بازی می شود و نمی تواند در تداوم ضربه انگ و هماهنگی با کلیت اثر همخوانی داشته باشد اما در کل هیدن موثر است و خواب را از تماشاگر شی‌ی می رباید تا تفهیم شود که در آن چه گذشته است.

قاب

